

Teză scrisă la istorie pe semestrul al II-lea

I. Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „În 1948 se creează Securitatea [...]. Sub directa supraveghere a acesteia au loc toate arestările și detențiile din închisori, de pe șantierele Canalului Dunăre - Marea Neagră, din Bărăgan. La ordinul lui Stalin (cărui Gheorghiu-Dej i se supune slugarnic), în iunie 1951, începe, în cele mai inumane condiții, deportarea a 10 288 de familii în Bărăgan sau în Moldova. [...] În închisori și lagăre se trece la un regim de suprimare neînchipuit de dur. [...]

În cultură se aplică același model de la răsărit, ca și în toate celelalte domenii. Se distrug sau se rescriu valorile tradiționale. Relațiile cu Occidentul sunt complet întrerupte. Învățământul este reorganizat după modelul sovietic. [...] Până și manualele sunt traduse din limba rusă (limbă care devine obligatorie din clasa a IV-a primară). [...] Istoria națională este rescrisă pe baze marxist-leniniste și pe criteriile prieteniei cu Uniunea Sovietică. O nouă lege a învățământului lasă pe dinafară toate cadrele didactice care nu voiau să colaboreze cu noul regim. [...] Presa de opoziție e interzisă. Ministerul Propagandei este transformat în Ministerul Informațiilor pentru a controla presa, radioul, cinematografia, teatrul. În 1948 erau interzise 8000 de titluri de cărți și reviste.”(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

B. „În 1963, pentru prima oară, România votează la ONU altfel decât Uniunea Sovietică. Ulterior, pe măsura acutizării conflictului chino-sovietic, pe care Gheorghiu-Dej se oferă să-l medieze, voturile independente ale României se înmulțesc. Regimul capătă respectabilitate în ochii Occidentului, interesat să slăbească coeziunea Pactului de la Varșovia. [...] Delegații economice românești sunt primite în Elveția, Marea Britanie, Belgia, Olanda, Italia, în Japonia. În 1962 se semnează un acord cu un consorțiu anglo-francez pentru construirea Combinatului siderurgic de la Galați. [...] Refuzând să secedeze Moscova în dorințele sale de hegemonie asupra mișcării comuniste și muncitorești internaționale, România își ia ca aliați China și încurajările Occidentului. Și, profitându-se de conflictul chino-sovietic, într-o declarație din aprilie 1964 a PMR, cunoscută ca «Declarația de independență», se afirmă dreptul la libera manifestare a fiecărui partid comunist. [...] Detașarea lui Gheorghiu-Dej de Moscova trebuie explicată prin teama lui de procesul de destalinizare [...] care substituie, în țările «socialiste», echipele instaurate la putere de Stalin după 1945 și care putea aduce schimbări nedorite și în echipa conducătoare de la București.”(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți, din sursa A, instituția de represiune înființată în 1948. **0,5 puncte**
2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la relațiile economice ale statului român. **0,5 puncte**
3. Numiți doi conducători politici la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. **1 punct**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că atitudinea României față de Uniunea Sovietică este apreciată de Occident. **1 punct**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **1 punct**
6. Prezentați alte două practici politice totalitare utilizate în România, în afara celor la care se referă sursele date. **2 puncte**
7. Menționați o asemănare între acțiunile desfășurate de România, în politica externă, în perioada lui Gh.Gh.Dej. **1 punct.**

II. Prezentați două acțiuni prin care s-a realizat România Mare. _____ **2 puncte.**

Teză scrisă la istorie pe semestrul al II-lea

I. Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „România a fost cel mai activ aliat al Uniunii Sovietice în timpul crizei ungare [din 1956]. [...] Gheorghiu-Dej [...] a vizitat Budapesta după invazia sovietică, iar în comunicatul [...] oficial și-a exprimat părerea că acțiunea sovietică «era necesară și corectă». Guvernul român s-a făcut ecoul propagandei sovietice, denunțând «contrarevoluția» [ungară] ca operă a «fasciștilor reacționari» provocați de «imperialiștii occidentali». Forțelor sovietice li s-au oferit baze suplimentare pe pământ românesc [...], iar traficul feroviar [a fost] întrerupt pentru a permite transporturile militare. Satisfacția sovietică față de rolul României în 1956 a fost în avantajul țării, doi ani mai târziu, când Hrușciiov a hotărât să retragă trupele sovietice. [...] Poziția strategică a României, flancată de alte state membre ale Tratatului de la Varșovia, a făcut ca propunerea de retragere a trupelor să nu neliniștească Uniunea Sovietică din punct de vedere al securității, orice temeri în legătură cu România ca aliat demn de încredere fiind risipite de acțiunile acesteia din timpul revoluției ungare. Din același motiv, măsura de precauție de a menține un număr mare de trupe sovietice în Ungaria după revoluție, i-a permis lui Hrușciiov să compenseze parțial orice reducere generală de trupe sovietice în zonă. [...] Pentru a compensa retragerea sovietică și pentru a micșora temerile sovietice că aceasta ar putea să afecteze sprijinul regimului din România, Gheorghiu-Dej a aprobat introducerea imediată a unor măsuri de securitate internă stringente pentru a menține controlul Partidului.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

B. „Bucureștii nu numai că refuză să participe la invazia Cehoslovaciei, dar Ceaușescu condamnă public și vehement, prin discursul său [...] din balconul clădirii CC al PCR, acțiunea militară a Tratatului de la Varșovia (URSS, Polonia, RD Germană, Bulgaria și Ungaria). Liderul comunist român riscă atunci un pericol real al invadării țării de trupele sovietice masate pe Prut. [...] La 4 septembrie Marea Adunarea Națională aprobă o lege de înființare a gărzilor patriotice. România nu era, prin toate aceste acțiuni, independentă de Moscova, dar era, dintre toate țările «socialiste», cea mai îndepărtată de ea. Fapt bine văzut și încurajat de Occident. Pe de altă parte, aceste acțiuni de independență nu deranjau esențial Moscova, pentru că România păstra, pe plan intern, neabătute structurile sistemului instituit de Kremlin. [...]

Tot mai multe măsuri de după 1971 îndreaptă România spre un regim prezidențial, instituit [...] în 1974, odată cu înlăturarea lui I. Gh. Maurer din fruntea guvernului și cu alegerea lui Ceaușescu în nou-creata funcție de președinte de republică. Un regim bazat pe cultul personalității «Conducătorului», apropiat ca spirit, fast și manifestări de cel nord-coreean.”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un conducător politic precizat în sursa **A**. **0,5 puncte**
 2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la regimul prezidențial. **0,5 puncte**
 3. Menționați o țară și alianța politico-militară, la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **1 punct**
 4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că atitudinea statului român este apreciată de Occident. **1 punct**
 5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză, respectiv efect*). **1 punct**
 6. Prezentați alte două practici politice totalitare utilizate în statul român, în afara celor la care se referă sursele **A** și **B**. **2 puncte**
 7. Menționați o caracteristică a legii fundamentale adoptate în statul român, în perioada național-comunistă. **1 punct**
- II.** Formulați un punct de vedere referitor la rolul României în relațiile internaționale de la începutul secolului al XX-lea și prezentați o consecință a acestei implicări. **2 puncte**